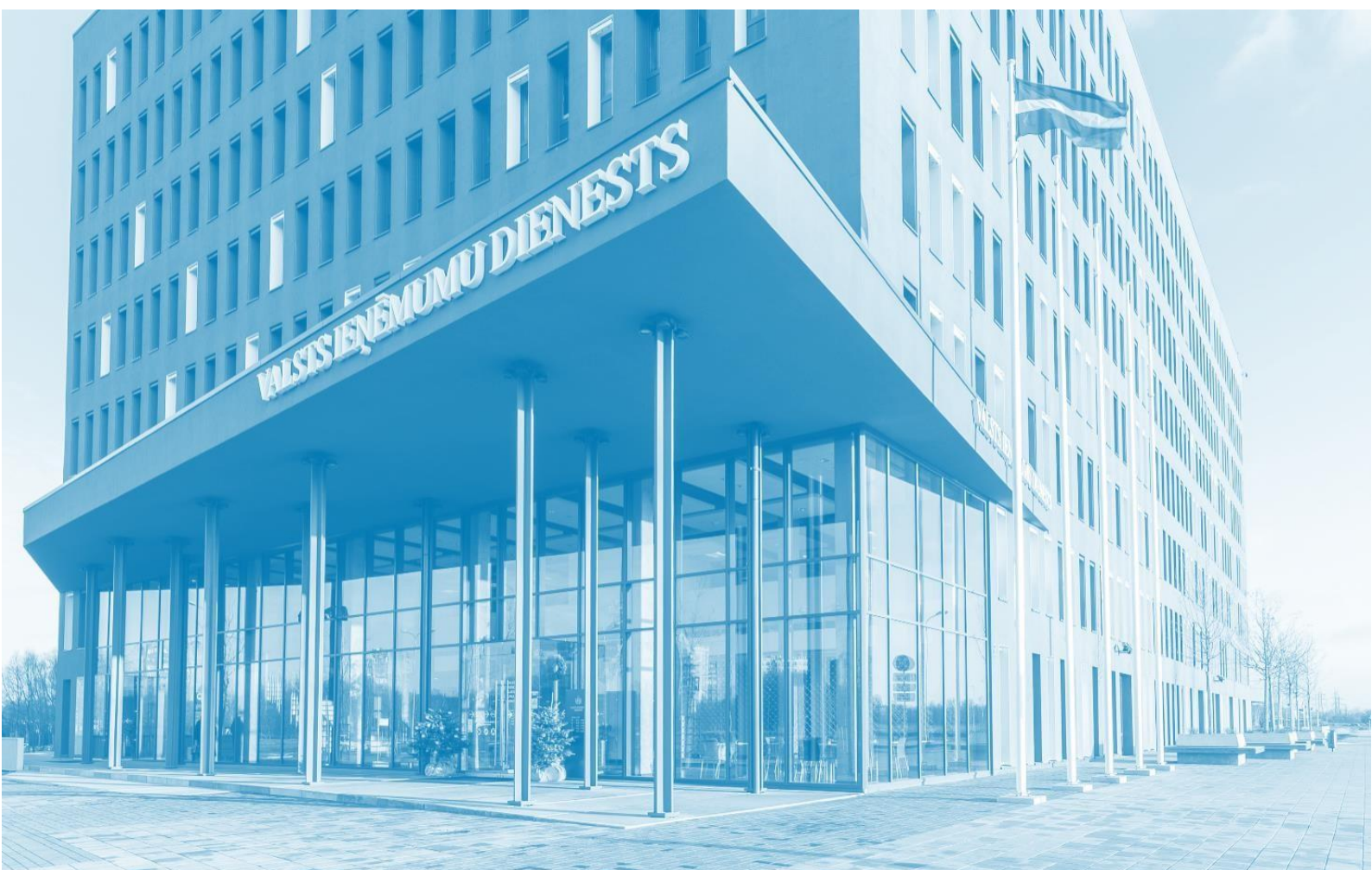

Valsts ieņēmumu
dienests

Metodiskais materiāls

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis no nerezidentu autoratlīdzības

2021.

IIN piemērošana nerezidentu autoratlīdzībai

Samaksa par intelektuālo īpašumu ir nerezidenta ar nodokli apliekamais ienākums Latvijā.

Samaksa par intelektuālo īpašumu ir maksājums, ko nerezidents saņem kā kompensāciju:

- par tiesībām izmantot autortiesības (ieskaitot blakustiesības) uz zinātnes, literatūras vai mākslas darbu (ieskaitot datorprogrammas, kinofilmas, videofilmas vai skaņu ierakstus, jebkuru patentu, firmas zīmi, dizainparaugu vai modeli, plānu, slepenu formulu vai procesu);
- par tiesībām izmantot ražošanas, komerciālās vai zinātniskās iekārtas vai par to izmantošanu;
- par informāciju attiecībā uz rūpniecisku, komerciālu vai zinātnisku darbību un pieredzi.

Ja nerezidents **atsavina intelektuālā īpašuma objektu** (preču zīmes un ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, patentus, dizainparaugus, autortiesības un citus objektus, kas uzskaitīti Autortiesību likumā, Patentu likumā, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" un citos intelektuālā īpašuma jomu regulējošos likumos), **kurš nav šīs personas radīts**, tad maksājums, kas tiek saņemts par šāda intelektuālā īpašuma objekta atsavināšanu, nav uzskatāms par samaksu par intelektuālo īpašumu. **Šāds ienākums ir uzskatāms par ienākumu no kapitāla pieauguma.**

Autortiesību un blakustiesību objektus un subjektus nosaka atbilstoši Autortiesību likumam, kā arī ievēro spēkā esošajās nodokļu konvencijās noteikto.

Piemērs

Nerezidents – Lietuvas rezidents – gūst ienākumu 6000 euro apmērā no Latvijas kapitālsabiedrības par autordarba radīšanu.

Latvijas un Lietuvas konvencijas dubultās aplikšanas ar nodokļiem un nodokļu nemaksāšanas novēršanai 12.pantā noteikts, ka autoratlīdzībai, kas rodas Līgumslēdzējā Valstī (Latvijā) un tiek izmaksāta otrās Līgumslēdzējas Valsts (Lietuvas) rezidentam, kurš ir šīs autoratlīdzības īstētais īpašnieks, tiks aplikta ar nodokļiem tikai otrajā Valstī (Lietuvā).

Lietuvas rezidents ir ievērojis kārtību, kas noteikta Ministru kabineta 2001.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi", un Latvijas kapitālsabiedrībai iesniedzis Valsts ieņēmumu dienesta apstiprinātu Ministru kabineta 2001.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi" 1.pielikumu - Rezidenta apliecība–iesniegums nodokļu atvieglojumu piemērošanai.

Latvijas kapitālsabiedrība saskaņā ar nodokļu konvencijā noteikto, veicot maksājumu Lietuvas rezidentam, nepiemēro iedzīvotāju ienākuma nodokli Latvijā.

Par Lietuvas rezidentam izmaksāto ienākumu Latvijas kapitālsabiedrība Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumu

IIN piemērošana nerezidentu autoratlīdzībai

Nerezidenta ienākumu no autoratlīdzības (honorāra) par zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu darbu radīšanu apliek ar nodokli ienākuma izmaksas brīdī, piemērojot 23 % nodokļa likmi.

Minēto nodokļa likmi piemēro ienākumam, no kura var tikt atskaitītas noteiktās attaisnoto izdevumu normas, kas saistītas ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu.

Nerezidentam – fiziskajai personai – **ir tiesības** no autoratlīdzības (honorāra) summas **atskaitīt zinātnes, literatūras un mākslas darbu, atklājumu, izgudrojumu un rūpniecisko paraugu autoru izdevumus**, kuri saistīti ar šo darbu radīšanu, izdošanu, izpildīšanu vai citādu izmantošanu:

50 procentu apmērā par:

- dramatiskiem un muzikāli dramatiskiem darbiem un to izpildījumiem;
- horeogrāfiskiem darbiem, pantomīmām un to izpildījumiem;
- muzikāliem darbiem ar tekstu vai bez tā un to izpildījumiem;
- audiovizuāliem darbiem;
- par zīmējumiem, glezniecības, tēlniecības un grafikas darbiem un citiem mākslas darbiem;
- lietišķās mākslas darbiem, dekorācijām un scenogrāfijas darbiem;
- dizaina darbiem;
- fotogrāfiskiem darbiem un darbiem, kas izpildīti fotogrāfijai līdzīgā veidā;
- celtnu, būvju un arhitektūras darbu skicēm, metiem, projektiem un celtnu un būvju risinājumiem, citiem arhitektūras darinājumiem, pilsētbūvniecības darbiem un dārzu un parku projektiem un risinājumiem, kā arī pilnīgi vai daļēji uzceltām būvēm un īstenotiem pilsētbūvniecības vai ainavu objektiem;
- ģeogrāfiskām kartēm, plāniem, skicēm un plastiskiem darbiem, kas attiecas uz ģeogrāfiju, topogrāfiju un citām zinātnēm;
- apdarēm, muzikāliem aranžējumiem, ekrānizācijām un tamlīdzīgiem darbiem;
- atklājumiem, izgudrojumiem un rūpnieciskajiem paraugiem;
- dizaina projektiem.

25 procentu apmērā par:

- literāriem darbiem (grāmatām, brošūrām, runām, datorprogrammām, lekcijām, aicinājumiem, ziņojumiem, sprediķiem un citiem līdzīga veida darbiem) un to izpildījumiem, tai skaitā par darbiem, kas radīti, izdoti, izpildīti vai citādi izmantoti presē un citos plašsaziņas līdzekļos;
- scenārijiem un audiovizuālu darbu literāriem projektiem;
- tulkojumiem, pārstrādātiem darbiem, anotācijām, referātiem, kopsavilkumiem, apskatiem, dramatisējumiem, darbu krājumiem (enciklopēdijām, antoloģijām, atlantiem un tamlīdzīgiem darbu krājumiem) un datubāzēm.

Nodokļu konvencijās parasti noteikta samazināta nodokļa likme autoratlīdzību ienākumam, taču šo likmi piemēro autoratlīdzības kopsummai (bruto apmēram). Ja piemēro nodokļu konvencijās noteikto, šādas likumā noteiktās attaisnoto izdevumu normas autoratlīdzību ienākumam nepiemēro.

IIN piemērošana nerezidentu autoratlīdzībai

Piemērs

Nerezidents – Vācijas rezidents – gūst ienākumu 600 euro apmērā no Latvijas kapitālsabiedrības par autordarba radīšanu, kuram piemērojama 25 % izdevumu norma. Latvijas kapitālsabiedrība, izmaksājot minēto ienākumu, ietur nodokli 103,50 euro apmērā ((600 – 150 (izdevumu norma 25 %)) x 23 %).

Nerezidents Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz Ministru kabineta 2001.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.178 "Kārtība, kādā piemērojami starptautiskajos līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu noteiktie nodokļu atvieglojumi" 2.pielikumu – rezidenta apliecību-iesniegumu nodokļu atmaksāšanai. Nerezidents piemēro nodokļu konvencijā noteikto nodokļa aprēķināšanas kārtību un nodokli aprēķina, piemērojot 10 % nodokļa likmi – 60 euro. Nerezidentam veidojas nodokļa pārākums 43,50 euro apmērā.

Nerezidenta gūtajam ienākumam no intelektuālā īpašuma nepiemēro progresīvo nodokļa likmi.

Saistošie normatīvie akti

[Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)

[Ministru kabineta 2010.gada 21.septembra noteikumi Nr.899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība"](#)

[Autortiesību likums](#)